

REFERAT PRIVIND ASPECTE DE PRACTICĂ
NEUNITARĂ AFERENTE ANULUI

2021

Drept procesual penal și materii conexe

ȘCOALA NAȚIONALĂ DE GREFIERI

CUPRINS

DREPT PROCESUAL PENAL	2
1. Transmiterea citației prin e-mail în lipsa acordului expres al persoanei citate	2
2. Posibilitatea ca inculpatul în privința căruia a fost dispusă măsura preventivă a controlului judiciar să primească termen în cunoștință	5
3. Crearea unui dosar asociat cu privire la cererea care are ca obiect sesizarea Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate	8
4. Consecințele neaplicării ștampilei pe dovada de primire a citației de către persoana desemnată cu primirea corespondenței	11
5. Modalitatea prin care se realizează citarea inculpatului minor, sub 16 ani.....	13
DREPT EXECUȚIONAL PENAL	15
1. Procedura în cazul plății traducătorilor care au efectuat traducerea mandatului european de arestare	15
ECRIS	17
1. Contestația – soluționarea camerei preliminară – înaintarea dosarului asociat al în calea de atac – circuitul extern; contestația – soluționarea căii de atac – înaintarea dosarului în calea de atac – circuitul extern.	17

DREPT PROCESUAL PENAL

1. Transmiterea citației prin e-mail în lipsa acordului expres al persoanei citate

Opinia SNG: Pe perioada stării de alertă, declarate în condițiile legii, acordul se prezumă conform art. 12 din Legea nr. 114/2021 privind unele măsuri în domeniul justiției în contextul pandemiei de COVID-19, însă, la momentul încetării acestei perioade se impune existența acordului expres al persoanei citate prin e-mail.

Cadrul normativ: art. 12 din Legea nr. 114/2021 privind unele măsuri în domeniul justiției în contextul pandemiei de COVID-19, art. 257 alin. (5) din Codul de procedură penală.

Motivarea opiniei:

Conform art. 257 din Codul de procedură penală, citarea unei persoane la procesul penal se poate concretiza prin următoarele modalități: (i) *citație scrisă în plic închis prin intermediul agenților procedurali ai organelor judiciare sau orice salariat al acestora, poliție locală, serviciul poștal sau de curierat; (ii) citarea telefonică; (iii) citarea prin poștă electronică sau orice alt sistem de mesagerie electronică; (iv) citarea prin comunicarea verbală a termenului în ședința de judecată; (v) citarea printr-o publicație de circulație națională, în situația în care există un număr mare de părți civile sau persoane vătămate.*

Cu privire la modalitățile de citare prevăzute de Codul de procedură penală este de menționat că legiuitorul nu a stabilit o ierarhizare între acestea, însă atunci când organul judiciar optează pentru varianta citării prin e-mail, este impusă o cerință suplimentară de îndeplinirea căreia este condiționată legalitatea procedurii de citare. Astfel, conform art. 257 alin. (5) din Codul de procedură penală citarea se poate realiza și prin intermediul poștei electronice sau prin orice alt sistem de mesagerie electronică, cu acordul persoanei citate.

Deși în practica instanțelor cea mai uzitată modalitate de citare este prin agenții procedurali ai instanței sau prin serviciile poștale, cu toate acestea, ca

urmare a creșterii gradului de digitalizare în domeniul justiției, a dobândit interes citarea persoanelor prin e-mail, fiind o alternativă mai rapidă pentru organele judiciare.

Una dintre problemele de practică neunitară evidențiată în privința acestei modalități de citare a fost cu privire la acordul care trebuie exprimat de persoana citată, unele opinii fiind în sensul că acest acord trebuie să fie expres, iar în practica altor instanțe se consideră că acesta se poate prezuma, în situația în care persoana a indicat coordonatele la care poate fi contactată prin intermediul poștei electronice.

Având în vedere contextul determinat de pandemie, în domeniul justiției s-au impus măsuri speciale prin adoptarea Legii nr. 114/2021¹, unde la art. 12 din actul normativ s-a prevăzut că în cauzele penale, acordul de comunicare a actelor procedurale prin poștă electronică se prezumă, iar organele judiciare vor solicita, acolo unde este cazul, de urgență, telefonic, indicarea adreselor de poștă electronică pentru comunicarea respectivelor acte. Dacă, din motive obiective, comunicarea prin poștă electronică nu se poate realiza, se vor folosi celelalte mijloace de comunicare prevăzute de Codul de procedură penală.

Este de subliniat faptul că Legea nr. 114/2021 are particularitatea de a fi un act normativ temporar, legiuitorul stabilind la art. 18 că dispozițiile legii se aplică doar pe durata stării de alertă declarate în condițiile legii, precum și pentru o perioadă de 30 de zile de la încetarea acesteia.

Ținând cont că dispozițiile Legii nr. 114/2021 sunt speciale și se aplică pe o perioadă determinată, se poate deduce că voința legiuitorului a fost de a considera prezumat acordul persoanei citate prin e-mail doar pe perioada stării de alertă, actul normativ neavând aptitudinea de a modifica cu titlu permanent dispozițiile art. 257 alin. (5) din Codul de procedură penală. Prin urmare, la momentul în care Legea nr. 114/2021 își va înceta efectele, acordul persoanei citate prin e-mail trebuie exprimat expres, nefiind suficientă doar indicarea adresei de poștă electronică.²

¹ Publicată în M.Of. Partea I nr. 457 din 29 aprilie 2021.

² În același sens, a se vedea Teodor-Viorel GHEORGHE, Nicolae VOLONCIU (coordonator), *Noul Cod de procedură penală comentat*, ediția a 2-a, București, Ed. Hamangiu, 2015, pag. 625.

Un alt argument care poate fi adus în susținerea acestei opinii este că din perspectiva jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, citarea sau informarea oficială, chiar legal realizată potrivit dreptului național, dacă nu este făcută personal sau cu garanții suficiente de efectivitate, încalcă standardul european de echitabilitate a procedurii de judecată, prevăzut de art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care dă dreptul persoanei acuzate să fie ascultată în instanță. Din această perspectivă, cel puțin în privința inculpatului, citarea prin poștă electronică poate fi considerată că oferă garanții suficiente de efectivitate doar dacă există un acord prealabil expres.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

2. Posibilitatea ca inculpatul în privința căruia a fost dispusă măsura preventivă a controlului judiciar să primească termen în cunoștință

Opinia SNG: Inculpatul aflat sub măsura preventivă a controlului judiciar poate primi termen în cunoștință în condițiile art. 353 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Cadrul normativ: art. 208, art. 215 alin. (1) lit. a) și art. 353 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Motivarea opiniei:

Instituția termenului în cunoștință este reglementată de dispozițiile art. 353 alin. (2) din Codul de procedură penală potrivit cărora *”partea sau alt subiect procesual principal prezent personal, prin reprezentant sau prin apărător ales la un termen, precum și acela căruia, personal, prin reprezentant sau apărător ales ori prin funcționarul sau persoana însărcinată cu primirea corespondenței, i s-a înmânat în mod legal citația pentru un termen de judecată nu mai sunt citați pentru termenele ulterioare, chiar dacă ar lipsi la vreunul dintre aceste termene, cu excepția situațiilor în care prezența acestora este obligatorie.”*

Scopul termenului în cunoștință este acela de a crește operativitatea procesului penal, fiind un mod prin care se evită emiterea citațiilor pentru fiecare termen de judecată, prezumându-se de legiuitor că din moment ce părțile sau subiecții procesuali au cunoștință de un termen de judecată se pot prezenta oricând la proces.

Excepțiile de la termenul în cunoștință sunt expres prevăzute în Codul de procedură penală sau în alte legi. Astfel, cu titlu de exemplu, termenul în cunoștință nu se aplică în următoarele ipoteze:

- a. în cazul deținuților (pentru această situație, trebuie avută în vedere noțiunea de „deținut” *lato sensu*, în accepțiunea căreia intră atât persoana care se află în executarea unei pedepse privative de libertate, cât și persoana față de care s-a luat o măsură preventivă privativă de libertate);
- b. militarilor;
- c. în cazul noului termen fixat după preschimbarea termenului de judecată;

- d. în situația în care se repune cauza pe rol pentru reluarea cercetării judecătorești sau a dezbaterilor;
- e. reluarea judecării după suspendare (potrivit art. 367-368 din Codul de procedură penală când se dispune suspendarea pe motiv de boală gravă a inculpatului constatată pe baza unei expertize medico-legale sau în caz de extrădare activă);
- f. reluarea judecării după comunicarea hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene, când s-a solicitat acesteia pronunțarea unei hotărâri preliminare și s-a dispus suspendarea procesului penal în baza art. 2 alin. (3) din Legea nr. 340/2009 privind formularea de către România a unei declarații în baza prevederilor art. 35 paragraful (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană³;
- g. audierea prin videoconferință a altor persoane decât cele private de libertate; potrivit art. 13 alin. (2) din Legea nr. 114/2021: *”În vederea audierii prin videoconferință, persoana se citează chiar dacă are termen în cunoștință. Citația va cuprinde și mențiunea că audierea se face prin videoconferință, modalitatea în care se va realiza aceasta, data, precum și ora sau, după caz, intervalul orar în care va avea loc audierea, precum și precizarea faptului că persoana citată este obligată să respecte solemnitatea ședinței de judecată.”*
- h. în alte situații în care are loc o schimbare definitivă a completului de judecată prin admiterea cererii de recuzare sau a unei declarații de abținere ori o schimbare a instanței (strămutarea cauzei sau declinarea competenței ori atunci când, potrivit art. 15 din Legea nr. 114/2021, o instanță de judecată este împiedicată să își continue activitatea din motive generate de pandemia de COVID-19 și se desemnează o altă instanță).

Având în vedere că potrivit regulilor unanim admise de doctrină și jurisprudență excepțiile de la o regulă trebuie să fie expres și limitativ prevăzute de lege, iar nu deduse pe cale de interpretare și ținând cont că situația celui aflat sub imperiul măsurii preventive a controlului judiciar nu este exceptată de la art. 353 alin. (2) din Codul de procedură penală, se poate concluziona că acesta poate primi

³ Publicată în M.Of. Partea I nr. 786 din 18 noiembrie 2009.

termen în cunoștință, dacă sunt îndeplinite și celelalte condiții prevăzute de lege.

Textul normativ care a generat practică neunitară în privința acestei situații este cel de la art. 215 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, care impune inculpatului, aflat sub măsura preventivă a controlului judiciar, să se prezinte la judecătorul de cameră preliminară sau la instanța de judecată ori de câte ori este chemat. Însă, această măsură nu este incompatibilă cu instituția termenului în cunoștință, ci, dimpotrivă, este de natură să faciliteze posibilitatea ca inculpatul să ia efectiv cunoștință de termenele acordate în cauză, asigurându-se astfel buna desfășurare a procesului penal.

Pe de altă parte, trebuie subliniat că termenul în cunoștință nu se aplică dacă la un termen de judecată instanța va proceda la verificarea legalității și temeiniciei măsurii preventive a controlului judiciar, caz în care se vor aplica dispozițiile cu caracter special de la art. 208 alin. (2) din Codul de procedură penală care prevăd că verificarea temeiurilor care au determinat luarea, prelungirea sau menținerea măsurii preventive se face cu citarea inculpatului.

3. Crearea unui dosar asociat cu privire la cererea care are ca obiect sesizarea Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate

Opinia SNG: *La momentul invocării excepției de neconstituționalitate crearea dosarului asociat este facultativă, în schimb, dacă se declară cale de atac, atunci când cererea de sesizare a Curții Constituționale a fost respinsă ca inadmisibilă, în mod obligatoriu se creează dosar asociat, dacă acesta nu a fost format în prealabil, cu excepția cauzelor aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, situație în care se constituie dosar asociat chiar de la momentul înregistrării cererilor.*

Cadrul normativ: *art. 29 alin. (4) și (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, art. 97-98 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, art. 148 alin. (12) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.*

Motivarea opiniei:

Excepțiile de neconstituționalitate pot fi invocate pe parcursul procesului penal de instanța de judecată⁴ din oficiu ori la cererea părților sau procurorului, iar soluțiile care pot fi pronunțate în urma formulării unei cereri privind sesizarea Curții Constituționale pot fi:

(a) de admitere a sesizării; caz în care, conform art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale⁵, sesizarea se va dispune printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției și va fi însoțită de dovezile depuse de părți. Dacă excepția a fost ridicată din oficiu, încheierea trebuie motivată, cuprinzând și susținerile părților, precum și dovezile necesare. Odată cu încheierea de sesizare, instanța de judecată va trimite Curții Constituționale și numele părților din proces cuprinzând datele necesare pentru îndeplinirea procedurii de citare a acestora.

⁴ De asemenea, excepțiile de neconstituționalitate pot fi formulate și în faza de urmărire penală, în fața judecătorului de drepturi și libertăți, precum și în faza de cameră preliminară, în fața judecătorului de cameră preliminară.

⁵ Republicată în M.Of. Partea I nr. 807 din 03 decembrie 2010.

(b) de respingere ca inadmisibilă; în această situație, potrivit art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, încheierea poate fi atacată cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare.

Pentru dezlegarea problemei care vizează modalitatea de administrare a unui astfel de incident procedural din perspectiva atribuțiilor unui grefier, respectiv dacă se creează sau nu dosar asociat, trebuie stabilit, în prealabil, care este scopul creării unor astfel de dosare și ce rol îndeplinesc acestea în aplicația ECRIS.

În primul rând, crearea unui dosar asociat ajută la gestionarea facilă a procedurii desfășurate cu privire la respectivul incident procedural în eventualitatea declarării unei căi de atac. În al doilea rând, pentru unele dosare asociate expres stabilite de Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, acestea vor fi contabilizate ca dosare nou-intrate la întocmirea rapoartelor statistice privind volumul de activitate al judecătorilor. În plus, un alt rol important este din perspectiva circuitului dosarelor în aplicația ECRIS, circuit care se va realiza doar în dosarul asociat, în măsura în care se declară o cale de atac care vizează cererea incidentală.

Cadrul normativ referitor la crearea dosarelor asociate este stabilit la art. 97-98 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești⁶. Conform art. 98 din regulamentul, în cauzele penale, se creează dosare asociate în următoarele situații:

A. pentru procedura de cameră preliminară se creează primul dosar asociat, după alocarea numărului unic în sistemul ECRIS pentru dosarul de fond;

B. în cursul procedurii camerei preliminare sau al judecării cauzei de către instanța de judecată se înregistrează ca dosare asociate, de la momentul formulării acestora:

1. cererile privind luarea, înlocuirea, revocarea, încetarea măsurilor preventive sau modificarea conținutului acestora, precum și verificarea periodică a măsurilor preventive;
2. cererile privind luarea, modificarea sau ridicarea măsurilor asigurătorii⁷;

⁶ Aprobat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1375/2015 și publicată în M.Of. Partea I nr. 970 din 28 decembrie 2015.

⁷ Chiar dacă ROIIJ nu prevede în mod expres, se vor crea dosare asociate și pentru situațiile în care se procedează la verificarea periodică a măsurilor asigurătorii, conform art. 250² din Codul de procedură penală.

3. cererile referitoare la măsurile de siguranță.

Cu privire la incidentele procedurale care vizează sesizarea Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate, din dispozițiile art. 97 alin. (1), (3) și (4) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, rezultă următoarele reguli:

1. pentru astfel de cereri se pot crea, la momentul formulării acestora, dosare asociate care nu se contabilizează din punct de vedere statistic;
2. în schimb, în cazul declarării unei căi de atac împotriva soluției de respingere ca inadmisibilă a cererii de sesizare a Curții Constituționale, dosarul se creează în mod obligatoriu, dacă acesta nu s-a format la momentul înregistrării cererii.

Astfel, din dispozițiile anterior enunțate rezultă că atunci când se solicită sesizarea Curții Constituționale, crearea dosarului asociat la momentul formulării cererii este facultativă, aspect lăsat la aprecierea instanței, în schimb dacă se declară calea de atac împotriva soluției de respingere ca inadmisibilă, este instituită obligativitatea formării lui, dacă nu a fost creat în prealabil.

Este important de subliniat că pentru cererile de sesizare a Curții Constituționale formulate în dosarele aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție se creează dosar asociat chiar de la momentul înregistrării cererilor, având în vedere art. 148 alin. (12) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție⁸, nefiind aplicabile dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

⁸ Republicat în M.Of. Partea I nr. 121 din 17 februarie 2020.

4. Consecințele neaplicării ștampilei pe dovada de primire a citației de către persoana desemnată cu primirea corespondenței

Opinia SNG: Procedura este legal îndeplinită și în absența ștampilei.

Cadrul normativ: art. 259 alin. (1) și art. 262 din Codul de procedură penală.

Motivarea opiniei:

În cazul în care citația este destinată unei persoane juridice de drept public sau de drept privat, aceasta se predă la registratură sau funcționarului însărcinat cu primirea corespondenței, potrivit dispozițiilor art. 260 alin. (6) din Codul de procedură penală. Astfel de situații pot exista și în cazul persoanei fizice, atunci când aceasta este citată la locul de muncă, caz în care citația se predă prin serviciul de personal al unității la care lucrează (registratură, secretariat sau serviciul de resurse umane, în funcție de organizarea internă a fiecărei unități), procesul-verbal de predare urmând să fie semnat de către persoana responsabilă din cadrul serviciului de personal.

Pentru ca procedura de citare să fie considerată legal îndeplinită, trebuie respectate nu numai dispozițiile care reglementează citația ca act procedural, ci implicit a celor care stabilesc elementele procesului-verbal și ale dovezii de primire, urmând ca agentul procedural să completeze cele din urmă acte în mod corespunzător.

Astfel, conform art. 262 alin. (2) din Codul de procedură penală, dovada de primire ori procesul-verbal de predare a citației trebuie să cuprindă următoarele elemente: numărul dosarului, denumirea instanței care a emis citația, numele, prenumele și calitatea persoanei citate, precum și data pentru care este citată. De asemenea, trebuie să cuprindă data înmânării citației, numele, prenumele, calitatea și semnătura celui care înmânează citația, certificarea de către acesta a identității și semnăturii persoanei căreia i s-a înmânat citația, precum și arătarea calității acesteia. Lipsa uneia dintre mențiunile anterior arătate sau completarea în mod

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

necorespunzător a dovezii de primire ori a procesului-verbal de predare a citației de către agentul procedural, poate afecta legalitatea procedurii de citare.

Din analizarea dispozițiilor precitate, se poate observa că aplicarea ștampilei pe dovada de primire ori pe procesul-verbal de predare nu reprezintă un element de care să depindă legalitatea procedurii de citare, fiind suficientă arătarea calității persoanei căreia i s-a predat citația, agentul procedural având obligația de a-i certifica identitatea, semnătura și calitatea. Este adevărat că aplicarea ștampilei ar facilita atestarea faptului că funcționarul care primește citația își desfășoară activitatea în cadrul unității la care se dorește predarea citației, însă, cum din dispozițiile Codului de procedură penală, care stabilesc elementele dovezii de primire și ale procesului-verbal de predare, ștampila nu este un element obligatoriu, lipsa acesteia nu afectează legalitatea procedurii de citare.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

5. Modalitatea prin care se realizează citarea inculpatului minor, sub 16 ani

Opinia SNG: În cazul inculpatului minor, sub 16 ani, acesta va fi citat prin intermediul părinților sau tutorelui, însă această modalitate de citare nu acoperă obligația de citare a aceluiași persoane în nume propriu în baza art. 508 din Codul de procedură penală, urmând a se emite citații separate pentru părinți, tutore sau, după caz, pentru persoana în îngrijirea ori supravegherea căreia se află temporar minorul.

Cadrul normativ: art. 257 alin. (6), art. 508 din Codul procedură penală.

Motivarea opiniei:

În privința citării minorilor în procesul penal, Codul de procedură penală conține dispoziții speciale la art. 257 alin. (6), care prevăd că dacă acesta are o vârstă mai mică de 16 ani va fi citat prin intermediul părinților sau al tutorelui, cu excepția cazului în care acest lucru nu este posibil. Acest text este aplicabil indiferent de calitatea pe care minorul o are în procesul penal, respectiv de parte, subiect procesual principal sau martor.

Pe de altă parte, în capitolul III din titlul IV al părții speciale a Codului de procedură penală este reglementată procedura specială pentru cauzele cu infractori minori (art. 504-520), situație în care, potrivit art. 508, la judecarea cauzei se vor cita: serviciul de probațiune, părinții minorului sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul.

Este important de subliniat că din perspectiva dispozițiilor speciale aplicabile în cauzele cu inculpați minori, părinții acestuia sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul trebuie să figureze în procesul penal ca participanți în nume propriu deoarece calitatea oferită de art. 508 din Codul de procedură penală, le atribuie drepturi și îndatoriri diferite de cele pe care le au în calitate de reprezentanți ai inculpatului minor.

Astfel, în această situație trebuie făcută distincția între două instituții procedurale diferite. În primul rând, se configurează instituția reprezentării în

procesul penal, iar o primă componentă a acesteia constă în faptul că citarea se face prin intermediul reprezentantului legal dacă inculpatul are vârsta cuprinsă între 14-16 ani. În schimb, art. 508 alin. (2) din Codul de procedură penală reliefează un aspect diferit de reprezentare, în sensul că părintele trebuie să participe în procesul penal și în nume propriu, ca subiect procesual distinct, pentru că din această calitate el are dreptul și îndatorirea să dea lămuriri, să formuleze cereri și să prezinte propriile propuneri în privința măsurilor ce ar urma să fie luate față de minor.

Prin urmare, față de dispozițiile cu caracter special din cuprinsul art. 508 din Codul de procedură penală, trebuie subliniat că în cauzele cu inculpați minori care au vârsta cuprinsă între 14-16 ani, aceștia vor fi citați prin intermediul părinților sau tutorelui, conform art. 257 alin. (6) din același cod, însă această modalitate de citare nu acoperă obligația de citare a acelorași persoane în nume propriu⁹.

În același sens sunt și dispozițiile art. 15 din Directiva (UE) 2016/800 privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale¹⁰, care instituie dreptul copilului de a fi însoțit de titularul răspunderii părintești în cursul procedurii. De asemenea, în preambulul directivei¹¹ s-a statuat că statele membre ar trebui să prevadă modalitățile practice de exercitare de către copil a dreptului de a fi însoțit de titularul răspunderii părintești pe parcursul ședințelor de judecată în care este implicat.

În vederea atingerii scopului statuat de directivă, considerăm că se impune ca titularii răspunderii părintești să fie introduși în cauză în calitate de participanți și citați în nume propriu independent de citarea realizată pentru minor conform art. 257 alin. (6) din Codul de procedură penală.

⁹ Pentru aceeași opinie, a se vedea L. POSTELNICU, C. MECEANU, Mihail UDROIU (coordonator), *Codul de procedură penală comentat*, ediția a 2-a, București, Ed. C.H.Beck, 2015, p. 2041.

¹⁰ Publicată în Jurnalul Oficial nr. L. 132 din 21 mai 2016.

¹¹ Paragraful 57 din preambulul directivei.

DREPT EXECUȚIONAL PENAL

1. Procedura în cazul plății traducătorilor care au efectuat traducerea mandatului european de arestare

Opinia SNG: Este necesară întocmirea unei încheieri de către judecătorul delegat cu executarea hotărârilor penale, care se înaintează în copie departamentului economico-financiar, la care se atașează, în original, documentele justificative de plată transmise de traducător.

Cadrul normativ: art. 90 alin. (7) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, art. 7 din Legea nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești, art. 15-16 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 178/1997, art. 1 din Ordinul Ministrului Justiției și Finanțelor Publice nr. 2907/C/2340/2020.

Motivarea opiniei:

Atunci când se emite un mandat european de arestare și se transmite spre executare, potrivit art. 90 alin. (7) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală¹² este necesară traducerea mandatului, în regim de urgență, de către un traducător autorizat.

Procedura privind plata traducătorilor folosiți de instanțele judecătorești este reglementată de Legea nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor¹³, precum și de Regulamentul de aplicare a acestei legi¹⁴.

¹² Republicată în M.Of. Partea I nr. 411 din 27 mai 2019.

¹³ Publicată în M.Of. Partea I nr. 305 din 10 noiembrie 1997.

¹⁴ Regulamentul de aplicare a Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de C.S.M., de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Î.C.C.J., P.N.A., de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești, publicat în M.Of. Partea I nr. 745 din 16 august 2005.

Articolul 7 din Legea nr. 178/1997 stabilește că tarifele pentru plata interpreților și traducătorilor autorizați, folosiți de instanțele judecătorești sunt stabilite prin ordin comun al ministrului justiției și ministrului finanțelor publice, iar din articolele 15 și 16 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 178/1997, rezultă că procedura privind plata traducătorilor și interpreților se desfășoară în două etape.

Astfel, printr-o primă încheiere se desemnează traducătorul dintre persoanele autorizate, stabilindu-se totodată și următoarele elemente:

- (a) *obiectul prestației;*
- (b) *termenul în care trebuie efectuată traducerea;*
- (c) *condițiile de efectuare a acesteia;*
- (d) *tariful aplicabil¹⁵;*
- (e) *precum și alte elemente necesare efectuării lucrării.*

În a doua etapă, printr-o nouă încheiere se constată efectuarea prestației de către traducător, precum și valoarea acesteia, consemnându-se onorariul convenit acestuia, care este de regulă cel stabilit în cuprinsul documentelor justificative de plată și înaintate de traducător.

Potrivit actelor normative care reglementează procedura privind plata traducătorilor, cea de-a doua încheiere constituie act justificativ contabil¹⁶, astfel încât aceasta trebuie să cuprindă toate elementele care să permită stabilirea realității și legalității plății, urmând a fi înaintată în copie, conformă cu originalul, departamentului economico-financiar și administrativ al instanței, în vederea efectuării plății, iar documentele justificative de plată transmise de traducător se vor atașa în original.

¹⁵ În prezent, tarifele sunt stabilite în mod expres prin Ordinul comun al Ministerului Justiției și Finanțelor Publice nr. 2907/C/2340/2020, fiind stabilite per oră sau per pagină, potrivit art. 1 din acest ordin.

¹⁶ În același sens, a se vedea Teodor-Viorel GHEORGHE, Nicolae VOLONCIU (coordonator), *Noul Cod de procedură penală comentat, ediția a 2-a*, Ed. Hamangiu, București, 2015, pag. 683.

ECRIS

1. Contestația - soluționarea camerei preliminare - înaintarea dosarului asociat a1 în calea de atac - circuitul extern; contestația - soluționarea căii de atac - înaintarea dosarului în calea de atac - circuitul extern.

Opinia SNG: În situația trimiterii dosarului asociat de cameră preliminară (a1) în contestație, pentru verificarea măsurilor preventive, respectiv soluționarea cererilor formulate în legătură cu acestea, se creează dosare asociate la dosarul de fond, având în vedere că nu se mai pot crea dosare asociate la dosarul asociat a1, întrucât acest dosar a fost preluat prin transfer electronic de către instanța ierarhic superioară.

În situația în care este necesară trimiterea unui dosar în vederea soluționării căii de atac, circuitul extern în aplicația ECRIS se realizează doar în dosarul ce se trimite în calea de atac, la instanța de control, indiferent dacă este dosar asociat ori dosar de fond.

Cadrul normativ: Decizia CCR nr. 437/2017 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 348 alin. (2) din Codul de procedură penală, art.207 din Codul procedură penală, art.98 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Motivarea opiniei:

În conformitate cu dispozițiile art. 347 Cod procedură penală, în termen de 3 zile de la comunicarea încheierilor prevăzute la art. 346 alin. (1)-(4) Cod procedură penală, procurorul, părțile și persoana vătămată pot face contestație, care se judecă de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară celei sesizate.

Ca urmare a declarării contestației, dosarul de cameră preliminară, care poartă indicativul a1, este înaintat judecătorului de cameră preliminară din cadrul instanței ierarhic superioare, pentru soluționarea contestației.

În situația trimiterii dosarului de cameră preliminară (a1) în calea de atac a contestației la procedura de cameră preliminară, judecătorul de cameră preliminară

de la instanța investită cu rechizitoriul, are obligația de a proceda conform art. 207 din Codul de procedură penală pe toată perioada cât dosarul aferent camerei preliminare se află la instanța ierarhic superioară pentru soluționarea căii de atac.

Instanța ierarhic superioară înregistrează dosarul de contestație prin preluarea dosarului asociat a1 prin transfer electronic, în vederea păstrării numărului unic. În prealabil, instanța de fond face circuitul extern în dosarul asociat a1, operație fără de care instanța ierarhic superioară nu poate realiza transferul electronic. Aplicația ECRIS nu permite crearea de dosare asociate la dosarele care au fost transferate electronic la instanța ierarhic superioară. Astfel, în vederea verificării măsurii preventive conform art. 207 din Codul de procedură penală, nu se poate crea dosar asociat la dosarul asociat a1, deoarece acesta a fost preluat de instanța ierarhic superioară prin transfer electronic.

În vederea înaintării dosarului la instanța ierarhic superioară pentru soluționarea căii de atac, indiferent de tipul acestei căi de atac, circuitul extern se realizează exclusiv în dosarul în care aceasta a fost declarată, efectuarea circuitului extern fiind o condiție pentru realizarea transferului electronic al dosarului.

Nu este necesară realizarea circuitului extern și în celelalte dosare, întrucât nu se impune transferul electronic al acestor dosare. De altfel, dacă s-ar proceda la efectuarea transferului electronic al acestor dosare, nu se mai pot crea dosare asociate cu privire la verificarea măsurilor preventive ori soluționarea cererilor privitoare la celelalte măsuri procesuale dispuse în cauză, ci trebuie înregistrat un nou număr de dosar, fapt ce contravine dispozițiilor art. 98 ROIIJ.

În aplicația ECRIS, mențiunea cu privire la înaintarea dosarului în calea de atac a contestației se efectuează de la secțiunea "circuitul extern al dosarului", mențiune care se realizează exclusiv în dosarul de cameră preliminară, cu indicativul a1, altfel nu se poate realiza transferul electronic al dosarului și acesta nu poate fi preluat de instanța ierarhic superioară pentru generarea numărului automat.

Nu se va realiza completarea circuitului extern al dosarului și în dosarul de fond al instanței, având în vedere declararea contestației în dosarul de cameră preliminară a1 (și, deci, înregistrarea căii de atac în dosarul corespunzător, în cadrul căruia a și fost declarată). Pe de altă parte, dacă s-ar realiza și transferul electronic al dosarului de fond, nu s-ar mai putea crea în continuare dosare asociate acestuia,

pentru verificarea măsurii preventive de către judecătorul de cameră preliminară de la fond, conform Deciziei CCR nr. 437/2017¹⁷.

În cazul în care se realizează și transferul electronic al dosarului de fond, deși acesta nu trebuie trimis în contestația formulată împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară de începere a judecării/restituirii cauzei la parchet, nu se mai pot crea dosare asociate cu privire la verificarea măsurii preventive, ci trebuie înregistrat un nou număr de dosar, fapt ce contravine dispozițiilor art. 98 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Chiar în condițiile în care dosarele asociate se vor forma ca asociate ale dosarului de fond și nu ale dosarului de cameră preliminară, prin stabilirea corespunzătoare a obiectului dosarului în aplicația ECRIS se va putea ușor observa faptul că nu a fost depășită faza de cameră preliminară, chiar dacă forma asociatului va fi a2, a3 etc. și nu a1.2, a1.3 etc.

Totodată, în ipoteza efectuării circuitului extern al dosarului de fond, acesta ar figura ca fiind înaintat într-o cale de atac fără să aibă stabilit un termen de fond și o soluție pronunțată. Or, în situația în care soluția dispusă de judecătorul de cameră preliminară este aceea de restituire a cauzei la procuror, în ipoteza în care în care judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară se pronunță în sensul respingerii contestației declarate, nici nu se mai ajunge la judecata în fond, astfel că în dosarul de fond se va stabili doar un termen la care va fi menționată soluția definitivă din dosarul de cameră preliminară [Art. 98 alin. (1) teza finală ROIIJ: „În cazul în care se dispune restituirea cauzei la parchet, încheierea pronunțată de judecătorul de cameră preliminară, rămasă definitivă, este act final de dezinvestire și în dosarul de fond.”].

De asemenea, dacă s-ar proceda într-o asemenea manieră, ar trebui ca mențiunea cu privire circuitul extern al dosarului de fond să fie realizată și pentru celelalte dosare asociate care se creează, de exemplu, cu ocazia verificărilor periodice ale măsurilor preventive, având în vedere că, practic, la momentul înaintării acestora în contestație este înaintat dosarul fizic în integralitatea sa.

Soluția optimă este cea potrivit cu care se va efectua circuitul extern doar în cazul dosarului de cameră preliminară (a1), iar la rubrica ”descriere” a acestui

¹⁷ Publicată în M.Of. Partea I nr. 763 din 26 septembrie 2017.

circuit se va face mențiune despre toate dosarele ce sunt atașate dosarului de cameră preliminară, astfel:

ecris 2007 Courts

Start Dosare Sedințe Repartizare Executări Evidență hotărâri Generale Alte operații

Circuitul extern al dosarului 14/3/2021/a1

Alt dosar:

Detalii despre circuitul dosarului între unități judiciare

Instanța sursă	Tribunalul BUCUREȘTI
Data ieșirii:	27 / 05 / 2021
Instanța destinație	Curtea de Apel BUCUREȘTI
Data intrării	27 / 05 / 2021
Descriere	atașat dosarul de fond 14/3/2021-1 volum; atașat dosarul de urmărire penală 7/8/2021-3 volume
Ca urmare a căii de atac	Contestație(NCPP), declarat de -ION I la data 19/05/2021
Documente	-- Alegeți din listă --
Se copiază Părțile și toate informațiile asociate	☒
Se copiază Participanții și informațiile asociate	☒
Se copiază Dosarele componente și toate informațiile asociate	☒
Se copiază Statistica și toate informațiile asociate	☒
Se copiază Documente și toate informațiile asociate	☒

Iu există înregistrări care să respecte condițiile specificate

BIBLIOGRAFIE:

- UDROIU, Mihail (coordonator), *Codul de procedură penală comentat*, ediția a 2-a, Ed. C.H.Beck, București, 2015.
- VOLONCIU, Nicolae, (coordonator), *Noul Cod de procedură penală comentat*, ediția a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2015.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

